



FONDS VOOR ARBEIDSONGEVALLEN

ARBEIDSONGEVALLEN IN DE SECTOR VAN DE UITZENDARBEID 2004

Maart 2006

1 Inleiding

Bij de analyse van de arbeidsongevallen in de sector van de uitzendarbeid stuit men telkens op moeilijkheden bij de raming van het juiste tewerkstellingsvolume, wat een essentieel element is om het risico dat uitzendkrachten lopen, te kunnen vergelijken met het risico van de andere werknemers.

In het kader van de berekening van de frequentie- en ernstgraden voor de Nace-sectoren op 4 posities, die op de website van het Fonds voor Arbeidsongevallen voor de jaren 1999 tot 2001 (en binnenkort voor de jaren 2002 en 2003) te raadplegen zijn, hebben de diensten de RSZ verzocht hun een database te leveren waarin, per jaar, het aantal uren risicoblootstelling van de werknemers uit de privésector volgens de activiteitssectoren zijn uitgesplitst.

Bij de berekening van het aantal uren risicoblootstelling houdt de RSZ rekening met de werkelijk gepresteerde uren van de deeltijdse werknemers, vermits die als dusdanig in de database zijn opgeslagen en zet het de door de voltijdse werknemers gepresteerde dagen om in uren op basis van een wekelijkse arbeidstijdregeling van 38 uren¹.

Het aantal werkelijk gepresteerde uren van de arbeiders is gekend in de database van de RSZ. Voor de bedienden worden de vakantiedagen met prestaties gelijkgesteld. Om de berekening van de uren prestaties van beide beroepscategorieën te harmoniseren, wordt een vast aantal van 20 vakantiedagen afgetrokken van de aangerekende dagen van de bedienden (18 dagen voor de minder dan 22-jarigen), met uitzondering van de studenten.

Met die methode komt de RSZ tot een resultaat dat zeer dicht ligt bij het getal dat wordt bekomen bij de publicatie van het statistisch jaarverslag voor de berekening van de graden in NACE op 2 posities. Zo komt de RSZ bij zijn berekening voor het jaar 2003 uit op 3 475 miljoen uren tegenover 3 463 miljoen uren in het verslag van 2003 (hetzij een verschil van 0,3%). Het in het statistisch jaarverslag gebruikte aantal uren risicoblootstelling wordt bekomen door extrapolatie van de RSZ-gegevens «voltijds equivalenten» op het tweede kwartaal van het jaar. Dat men de gegevens «voltijds equivalenten - 2^e kwartaal» voor het jaarverslag gebruikt, wordt verantwoord door het feit dat die gegevens beschikbaar zijn op het ogenblik dat het verslag wordt opgesteld, wat niet geldt voor de «Uren risicoblootstelling - jaarlijks - NACE 4», waarvan de berekening hierboven in het kort beschreven wordt.

Bij gebrek aan de gegevens over de uren risicoblootstelling per NACE 4 van 2004 zal de in hoofdstuk 2 (behalve tabel 2) verstrekte informatie over de tewerkstelling in de sector van de uitzendarbeid betrekking hebben op de jaren 2001 tot 2003

¹ Vanaf 2005 beschikt de RSZ over informatie over de wekelijkse uurregeling van de voltijdse werknemers.

2 De tewerkstelling in de sector van de uitzendarbeid (2001-2003)

Tabel 1 – Uren gepresteerd in de sector 7450 en in de gezamenlijke sectoren 2001-2003

Jaren	Aantal gepresterde uren		Aandeel van de NACE 7450 in de privésector
	NACE 7450	Privésector	
2 001	110 207 628	3 538 180 764	3.1%
2 002	111 427 534	3 495 363 399	3.2%
2 003	106 183 567	3 475 713 630	3.1%

Bronnen: Database «Uren risicoblootstelling - jaarlijks - NACE 4» - RSZ

De NACE-sector 7450 is onderverdeeld in drie deelsectoren:

- 74501 - Personeelsselectie en plaatsing
- 74502 - Interimkantoren en tijdelijke tewerkstelling
- 74503 - Agentschappen voor fotomodellen, mannequins, hostesses en dergelijke.

Tabel 2 schetst het aandeel van elk van deze drie deelsectoren in de NACE 7450.

Tabel 2 – Relatief aandeel van het tewerkstellingsvolume van de sector 74502 (uitzendarbeid) in de NACE 7450 (2001-2004)

Jaren	Aantal voltijds equivalenten (2 ^e kwartaal)		Aandeel van de NACE 74502 in de NACE 7450
	NACE 74502	NACE 7450	
2 001	78 315	81 362	96.3%
2 002	76 302	79 694	95.7%
2 003	77 169	80 571	95.8%
2 004	87.980	93.743	93.9%

Bronnen : RSZ - voltijds equivalenten - tweede kwartaal

Men mag aannemen dat het tewerkstellingsvolume in de sector van de uitzendarbeid in 2003 ongeveer 2,9% van het globale volume voor de privésector uitmaakte. Dit cijfer ligt tamelijk dicht bij het ramingscijfer van Federgon (2,15% in 2004).

In tabel 3 zijn de door deze drie beroepscategorieën gepresterde uren uitgesplitst volgens de leeftijd. De tabel bevat de gegevens voor een tamelijk groot aantal leeftijdsklassen (12). Dat is nodig omdat men niet achteloos voorbij wil gaan aan de bijzondere kenmerken van de sector van de uitzendarbeid, nl. het betrekkelijk groot aantal jobstudenten en een jongere populatie dan de globale populatie bij de werknemers.

Tabel 3 – Verdeling van de in sector 7450 in 2003 gepresteerde uren volgens de beroepscategorie en de leeftijd

Leeftijd	Bedienden	Arbeiders	Studenten	Totaal
15-17	0.1%	0.7%	25.0%	1.8%
18-19	2.1%	6.6%	34.3%	6.7%
20-21	6.0%	11.0%	26.3%	10.3%
22-24	17.4%	14.1%	13.1%	15.1%
25-29	26.3%	15.9%	1.1%	18.3%
30-34	16.9%	13.5%	0.1%	13.8%
35-39	11.2%	12.2%	0.0%	11.2%
40-44	7.6%	10.7%	0.0%	9.1%
45-49	5.1%	7.6%	0.0%	6.5%
50-54	3.6%	5.1%	0.0%	4.4%
55-59	2.6%	2.1%	0.0%	2.1%
60-64	0.7%	0.4%	0.0%	0.5%
Andere	0.3%	0.1%	0.0%	0.2%
	100%	100%	100%	100%

Bronnen: Database «Uren risicoblootstelling - jaarlijks - NACE 4» - RSZ

Tabel 4 - Verdeling van de in sector 7450 in 2003 gepresteerde uren volgens de beroepscategorie en de leeftijdsklasse

Leeftijd	Bedienden	Arbeiders	Studenten	Totaal
15-19	7,6%	54,8%	37,6%	100%
20-29	35,0%	60,0%	5,0%	100%
30-39	34,4%	65,6%	0,0%	100%
40-59	26,3%	73,7%	0,0%	100%
60-69	46,8%	53,2%	0,0%	100%
Total	30,6%	63,9%	5,4%	100%

In de database «Uren risicoblootstelling - jaarlijks - NACE 4» zijn de door de uitzendkrachten gepresteerde uren als volgt verdeeld:

- 63,9% voor de arbeiders ;
- 30,6% voor de bedienden;
- 5,4% voor de studenten.

Tabel 5 – Verdeling van de in sector 7450 in 2003 gepresteerde uren volgens de beroepscategorie en het geslacht van het slachtoffer

	Mannen	Vrouwen
Arbeiders	77.7%	22.3%
Bedienden	31.2%	68.8%
Studenten	56.7%	43.3%
Totaal	62.3%	37.7%

Bronnen: Database «Uren risicoblootstelling - jaarlijks - NACE 4» - RSZ

In de sector van de uitzendarbeid bestaat de arbeidersbezetting hoofdzakelijk uit mannen, terwijl die bezetting bij de bedienden vooral uit vrouwen bestaat. Bij de studenten is de bezetting gelijkmatiger verdeeld, met een overwicht voor de jongens.

3 Ongevallen op de arbeidsplaats in 2004

3.1 ARBEIDSONGEVALLEN BIJ UITZENDKRACHTEN EN BIJ ANDERE BEROEPSCATEGORIEËN: WAT ZIJN DE GEVOLGEN VOOR DE SLACHTOFFERS?

De verdeling van de gezamenlijke ongevallen van 2004 in functie van de beroepscategorie en de gevolgen van de ongevallen kan men aflezen uit tabel 6. Deze tabel werd opgesteld op basis van de gegevens zoals die op 31 december 2004 door de verzekeraars gekend zijn. Als men het hier heeft over blijvende ongeschiktheid, dan dient men voor ogen te houden dat het gaat om de prognose van de verzekeraar aan het eind van het ongevalsjaar en niet om een definitief erkende blijvende ongeschiktheid, omdat het ongeval op dat ogenblik nog niet bij vonnis of bekrachtiging werd geregeld.

Tabel 6 - Verdeling van de ongevallen van 2004 op basis van de beroepscategorie en de gevolgen van het ongeval

Gevolg van het ongeval	Gezamenlijke ongevallen in de privésector 2004						
	Arbeiders	Bedienden	Interim	Anderen	Onbekend	Totaal	%
Zonder gevolg	48 585	15 322	4 924	675	1 534	71 040	42,9
Tijdelijke ongeschiktheid	63 589	8 802	8 767	684	717	82 559	49,9
Blijvende ongeschiktheid	9 229	1 594	665	87	176	11 751	7,1
Dodelijk ongeval	100	14	6	2		122	0,1
Totaal	121 503	25 732	14 362	1 448	2 427	165 472	100
%	73,4	15,6	8,7	0,9	1,5	100	

Bron: Gegevensbank FAO - Jaarverslag 2004

De uitzendkrachten vertegenwoordigen iets minder dan 3% van het tewerkstellingsvolume, maar toch gebeurden in hun categorie 8,7% van de ongevallen in 2004.

Tabel 7 - Verdeling van de ongevallen van 2004 op basis van de beroepscategorie en de gevolgen van het ongeval - in %

Gevolg van het ongeval	Arbeiders	Bedienden	Interim	Anderen	Onbekend	Totaal
Z.G.	40,0	59,5	34,3	46,6	63,2	42,9
T.O.	52,3	34,2	61,0	47,2	29,5	49,9
B.O.	7,6	6,2	4,6	6,0	7,3	7,1
D.O.	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1

In de categorie van de uitzendkrachten vindt men het hoogste percentage ongevallen met tijdelijke ongeschiktheid (61%) en het laagste percentage ongevallen zonder gevolg (34,3%)

en met blijvende ongeschiktheid (4,6%). In de verslagen van de vorige jaren werd dezelfde tendens vastgesteld.

Om een verklaring te kunnen geven voor het bijzonder lage percentage ongevallen zonder gevolg (tijdelijke noch blijvende ongeschiktheid) bij de uitzendkrachten, schoof men de hypothese naar voren dat het percentage gevallen waarin men ongevallen (met uitzendkrachten), en meer bepaald lichte ongevallen, aangeven niet met de realiteit strookte en dat sommigen er de voorkeur aan gaven geen aangifte te doen gelet op de administratieve besommingen die daarmee gepaard gaan (PV/TCP/03/1 - vergadering van 04.02.2003).

3.2 BEROEPSCATEGORIE EN GESLACHT VAN HET SLACHTOFFER

Uit de uitsplitsing van de ongevallen bij uitzendkrachten (NACE 7450) in tabel 8 blijkt dat meer dan 92% van de slachtoffers van ongevallen in 2004 arbeiders zijn en dat bijna 80% ervan mannen zijn. De categorie van de jobstudenten kan niet met voldoende zekerheid naar voren worden gebracht in de gegevens van 2004.

Tabel 8 - Verdeling van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de beroepscategorie en het geslacht - in % - 2004

Beroepscategorie	Mannen	Vrouwen	Totaal
Arbeiders	76,7	15,5	92,2
Bedienden	3,2	4,6	7,8
Totaal	79,9	20,1	100

Bron: Gegevensbank van het FAO

3.3 GEVOLGEN VAN DE ONGEVALLLEN EN LEEFTIJD VAN HET SLACHTOFFER

3.3.1 Ernst van het ongeval

In 2004 stelt men een gelijkaardige situatie vast als tijdens de vorige jaren. Er bestaat namelijk bij de uitzendkrachten, in vergelijking met de gezamenlijke werknemers uit de privésector, een contrast in de ongevallenpercentages tussen de leeftijdsklassen 15 tot 19 jaar en 20 tot 29 jaar.

Tabel 9 - Verdeling van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de leeftijd van het slachtoffer en de gevolgen van het ongeval - 2004

Leeftijd	Z.G.	T.O.	B.O.	D.O.	Totaal	%	Ongevallen in de privésector 2004 %
15 tot 19 jaar	598	1 047	43		1 688	11,8	4,1
20 tot 29 jaar	2 537	4 567	272	2	7 378	51,4	31,2
30 tot 39 jaar	1 084	2 008	211	3	3 306	23,0	30,0
40 tot 49 jaar	551	910	103		1 564	10,9	23,7
50 tot 59 jaar	145	211	33	1	390	2,7	10,3
60 tot 69 jaar	9	20	2		31	0,2	0,7
Onbekend		4	1		5	0,0	0,1
Totaal	4 924	8 767	665	6	14 362	100	100

Bron: Gegevensbank van het FAO

Tabel 10 - Verdeling van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de leeftijd van het slachtoffer en de gevolgen van het ongeval - in % - 2004

Leeftijd	Z.G.	T.O.	B.O.	Totaal
15 tot 19 jaar	12,1	11,9	6,5	11,8
20 tot 29 jaar	51,5	52,1	40,9	51,4
30 tot 39 jaar	22,0	22,9	31,7	23,0
40 tot 49 jaar	11,2	10,4	15,5	10,9
50 tot 59 jaar	2,9	2,4	5,0	2,7
60 tot 69 jaar	0,2	0,2	0,3	0,2
Onbekend	0,0	0,0	0,2	0,0
Totaal	100	100	100	100

De uitzendkrachten die het slachtoffer worden van een arbeidsongeval, zijn merkelijk jonger dan de ongevallenslachtoffers voor de globale privésector. 63% van de slachtoffers uit de sector van de uitzendarbeid tegenover 35% uit de globale privésector zijn jonger dan 30 jaar. Zoals aangegeven in hoofdstuk 1, is dit verschil te verklaren door het feit dat uitzendkrachten veel jonger zijn dan de werknemers in het algemeen.

Bij gebrek aan de gegevens «Uren risicoblootstelling - jaarlijks - NACE 4» van 2004 schetst tabel 11, op basis van de leeftijd van het slachtoffer, de verdeling van de ongevallen van 2003 en van de uren die de uitzendkrachten, inclusief de jobstudenten, in 2003 hebben gepresteerd.

Tabel 11 - Verdeling van de ongevallen bij uitzendkrachten (7450) en van de tewerkstelling, uitgedrukt in gepresteerde uren, volgens de leeftijd - jobstudenten inbegrepen (2003) - in %

Leeftijd	Ongevallen bij uitzendkrachten	Aantal gepresteerde uren	Verhouding ongevallen/tewerkstelling
15 tot 19 jaar	12.4	8.6	1.4
20 tot 29 jaar	51.8	43.7	1.2
30 tot 39 jaar	22.8	25.0	0.9
40 tot 59 jaar	12.9	22.1	0.6
60 tot 69 jaar	0.2	0.7	0.3

Bronnen: Gegevenbank van het FAO en database «Uren risicoblootstelling - jaarlijks - NACE 4 - RSZ» voor het aantal gepresteerde uren

Tabel 12 - Verdeling van alle ongevallen (arbeidsplaats) en van de tewerkstelling, uitgedrukt in gepresteerde uren, (2003) - in %

Leeftijd	Ongevallen	Aantal gepresteerde uren	Verhouding ongevallen/tewerkstelling
15 tot 19 jaar	4.2	2.2	1.9
20 tot 29 jaar	31.7	25.5	1.2
30 tot 39 jaar	30.6	32.2	1.0
40 tot 59 jaar	32.9	39.1	0.8
60 tot 69 jaar	0.6	1.0	0.6

Bronnen: Gegevenbank van het FAO en database «Uren risicoblootstelling - jaarlijks - NACE 4 - RSZ» voor het aantal gepresteerde uren

Door gebruik te maken van de database van de RSZ «Uren risicoblootstelling - jaarlijks - NACE 4 - RSZ» kan men op basis van dezelfde gegevensbronnen (FAO voor de arbeidsongevallen en RSZ voor de tewerkstelling) een vergelijking trekken tussen de sector van de uit-

zendarbeid (7450) en de privésector in zijn geheel. Uit deze vergelijking kan men besluiten dat de verdelingen van de verhouding “ongevallen/tewerkstelling” vergelijkbaar zijn.

Deze gegevens werpen een nieuw licht op de leeftijdsklasse van 15 tot 19 jaar bij de uitzendkrachten, die in het verleden vragen deed rijzen over de realiteit van de buitengewoon hoge ongevalsfrequentie in die klasse (zie doc. TCP/6/05/03 - vergadering van 8 maart 2005). De raming van het aantal door de jonge uitzendkrachten gepresteerde uren werd hier in de hoogte bijgesteld (in 2003 - 15 tot 19 jaar: 8,6% van de NACE 7450 tegenover 2,5% bij de raming in het verslag van 08.03.2005), waardoor de verhouding “ongevallen/tewerkstelling” te vergelijken is met die van de jonge werknemers uit alle sectoren samen.

3.3.2 Frequentie graad (2003)

Na een berekening van de globale frequentiegraad voor de sector van de uitzendarbeid (NACE 7450) en van frequentiegraad volgens de leeftijdsklasse werden die graden vergeleken met de graden bij de arbeiders rekening houdend dat de meeste uitzendkrachten arbeiders zijn. In de tabel vindt men voor beide categorieën het aantal ongevallen met ten minste één dag ongeschiktheid als gevolg en het aantal uren risicoblootstelling van 2003.

Tabel 13 - Frequentiegraad in 2003 voor de uitzendkrachten en de arbeiders

	Uitzendkrachten	Arbeiders
Uren risicoblootstelling	106.183.567	1.512.523.029
Aantal ongevallen	8.956	74.765
Frequentiegraad	84,34	49.43

Bronnen: Gegevenbank van het FAO voor de ongevallen en database «Uren risicoblootstelling - jaarlijks - NACE 4 - RSZ» voor het aantal gepresteerde uren

Tabel 14 - Frequentiegraad in 2003 voor de uitzendkrachten en de arbeiders volgens de leeftijdsklasse

Leeftijd	Uitzendkrachten	Arbeiders
15-19	119,33	58.59
20-29	100,79	58.21
30-39	78,62	50.72
40-49	52,60	43.92
50-59	32,99	38.85

Bronnen: Gegevenbank van het FAO voor de ongevallen en database «Uren risicoblootstelling - jaarlijks - NACE 4 - RSZ» voor het aantal gepresteerde uren

3.3.3 Tijdelijke ongeschiktheid

Tabel 15 - Verdeling van de ongevallen met tijdelijke ongeschiktheid bij uitzendkrachten van 2004 volgens de leeftijdsklasse

Leeftijd	T.O. 1-3 dagen	T.O. 4-7 dagen	T.O. 8-15 dagen	T.O. 16- 30 dagen	T.O. 1-3 maanden	T.O. 4-6 maanden	T.O.> 6 maanden	Totaal
15 tot 9 jaar	369	280	235	106	55	2		1 047
20 tot 29 jaar	1 397	1 130	1 067	593	339	40	2	4 568
30 tot 39 jaar	515	463	473	312	212	24	8	2 007
40 tot 49 jaar	203	177	240	152	119	18	1	910
50 tot 59 jaar	48	33	53	38	33	5	1	211
60 tot 69 jaar	1	10	6	1	2			20

Leeftijd	T.O. 1-3 dagen	T.O. 4-7 dagen	T.O. 8-15 dagen	T.O. 16- 30 dagen	T.O. 1-3 maanden	T.O. 4-6 maanden	T.O.> 6 maanden	Totaal
Onbekend	2			2				4
Totaal	2 535	2 093	2 074	1 204	760	89	12	8 767
%	28,9	23,9	23,7	13,7	8,7	1,0	0,1	100

Bron: Gegevensbank van het FAO

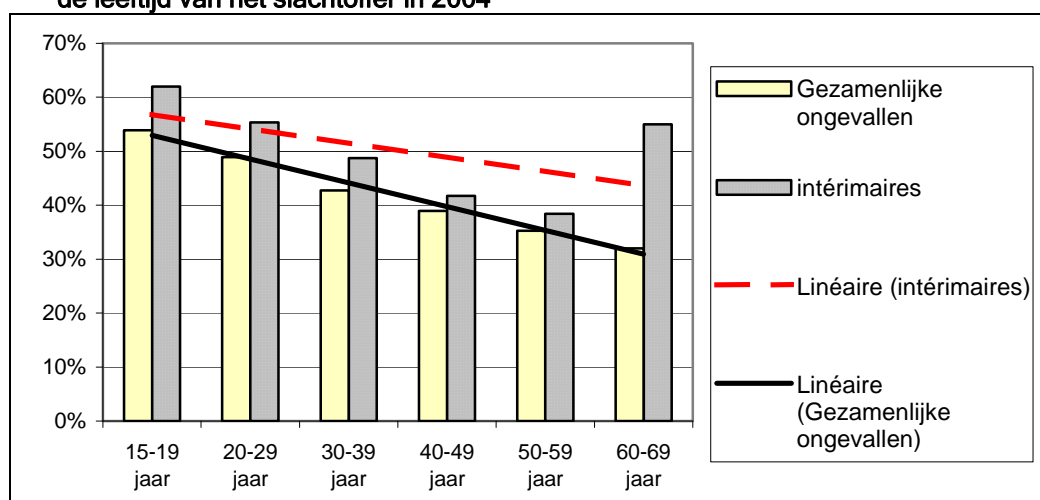
Tabel 16 - Verdeling van de ongevallen met tijdelijke ongeschiktheid bij uitzendkrachten van 2004 volgens de leeftijdsklasse - in %

Leeftijd	T.O. 1-3 dagen	T.O. 4-7 dagen	T.O. 8-15 dagen	T.O. 16-30 dagen	T.O. 1-3 maanden	T.O. 4-6 maanden	T.O.> 6 maanden	Totaal
15 tot 9 jaar	35,2	26,7	22,4	10,1	5,3	0,2		100
20 tot 29 jaar	30,6	24,7	23,4	13,0	7,4	0,9	0,0	100
30 tot 39 jaar	25,7	23,1	23,6	15,5	10,6	1,2	0,4	100
40 tot 49 jaar	22,3	19,5	26,4	16,7	13,1	2,0	0,1	100
50 tot 59 jaar	22,7	15,6	25,1	18,0	15,6	2,4	0,5	100
60 tot 69 jaar	5,0	50,0	30,0	5,0	10,0			100

De uitzendkrachten hebben blijkbaar meer ongevallen met tijdelijke ongeschiktheid, maar daarentegen is de duur van die ongeschiktheid bij hen korter: 52,8% van de ongevallen met uitzendkrachten veroorzaken een ongeschiktheid van minder dan 8 dagen, tegenover 47,6% voor de bedienden en 41,5% voor de arbeiders, zoals blijkt uit tabel 13 van het statistisch jaarverslag over de arbeidsongevallen van 2004.

De commentaar die vorig jaar in dit verband werd gegeven is nog altijd actueel: hoe jonger het slachtoffer, hoe groter de kans op een ongeschiktheid van kortere duur, zoals blijkt uit grafiek 1. In de categorie «15 tot 19 jaar» veroorzaken 61,8% van de ongevallen een ongeschiktheid van minder dan 8 dagen. Voor de leeftijdsklassen «20 tot 29 jaar», «30 tot 39 jaar» en «40 tot 49 jaar» bedragen die percentages respectievelijk 55,3 %, 48,8 % en 41,8 %. Men merkt een zelfde tendens bij de gezamenlijke ongevallen (bij de uitzendkrachten is het aantal ongevallen in de leeftijdsklasse «60 tot 69 jaar» te laag (20 ongevallen) om daaruit relevante conclusies te kunnen trekken).

Grafiek 1 - Percentage ongevallen bij uitzendkrachten met een T.O. van minder dan 8 dagen volgens de leeftijd van het slachtoffer in 2004



3.3.4 Blijvende ongeschiktheid

Tabel 17 - Verdeling van de ongevallen met voorziene blijvende ongeschiktheid per leeftijdsklasse bij de uitzendkrachten in 2004

Leeftijd	B.O. 1-4,9%	B.O. 5-9,9 %	B.O. 10-19,9%	B.O. 20-35,9%	B.O. 36-65,9%	B.O.≥66% + hulp derden	Totaal
15 tot 19 jaar	20	14	4	0	5	0	43
20 tot 29 jaar	135	108	25	0	2	2	272
30 tot 39 jaar	103	82	17	2	4	3	211
40 tot 49 jaar	43	43	9	5	3	0	103
50 tot 59 jaar	10	17	6	0	0	0	33
60 tot 69 jaar	2	0	0	0	0	0	2
Onbekend	1	0	0	0	0	0	1
Totaal	314	264	61	7	14	5	665
%	47,2	39,7	9,2	1,1	2,1	0,8	100

Bron: Gegevensbank van het FAO

Tabel 18 - Verdeling van de ongevallen met voorziene blijvende ongeschiktheid van 2003 per leeftijdsklasse - in %

Leeftijd	B.O. 1-4,9%	B.O. 5-9,9 %	B.O. 10-19,9%	B.O. 20-35,9%	B.O. 36-65,9%	B.O.≥66% + hulp derden	Totaal
15 tot 19 jaar	46,5	32,6	9,3	0,0	11,6	0,0	100
20 tot 29 jaar	49,6	39,7	9,2	0,0	0,7	0,7	100
30 tot 39 jaar	48,8	38,9	8,1	0,9	1,9	1,4	100
40 tot 49 jaar	41,7	41,7	8,7	4,9	2,9	0,0	100
50 tot 59 jaar	30,3	51,5	18,2	0,0	0,0	0,0	100

3.4 ACTIVITEITSSECTOR VAN DE INLENER

Aangezien voor de helft van de ongevallen informatie ontbreekt over de economische activiteit van de inleener, hebben de diensten zich moeten baseren op een staal van 9 251 ongevallen. Dit staal maakt 64% van de ongevallen van 2004 uit, terwijl de ongevallen van 2003 en 2002 respectievelijk 60% en 46% van de ongevallen van het betreffende jaar vertegenwoordigden.

De volgende tabel schetst de verdeling van de ongevallen in functie van hun gevolg en van de economische activiteit. Alleen de belangrijkste sectoren komen in aanmerking, d.w.z. de sectoren waarin minstens 1% van de ongevallen werden opgetekend. Ze zijn in dalende volgorde gerangschikt op basis van het aantal ongevallen.

Tabel 19 - Verdeling van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de activiteit van de onderneming

ACTIVITEIT VAN DE ONDERNEMING									
Code	Sector	Z.G.	T.O.	B.O.	B.O.	Totaal	2004 %	2003 %	2002 %
28	Vervaardiging van producten van metaal	355	583	52	2	992	10,7	10,8	10,2
15	Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	274	552	28		854	9,2	10,8	12,3
51	Groothandel en handelsbemiddeling, excl. Handel in auto's en motorrijwielen	257	478	37		772	8,3	9,1	9,8
63	Vervoerondersteunende activiteiten	199	348	20	1	568	6,1	4,6	6,1
52	Kleinhandel excl. Auto's en motorrijwielen; reparatie consumentenartikelen	175	293	31		499	5,4	6,1	6,2
27	Metallurgie	175	251	34		460	5,0	3,3	3,2
45	Bouwnijverheid	167	256	27		450	4,9	4,4	6,2
74	Overige zakelijke dienstverlening	155	200	16	1	372	4,0	3,3	3,6
34	Vervaardiging en assemblage van auto's, aanhangwagens en opleggers	143	211	14		368	4,0	2,3	3,2
36	Vervaardiging van meubels, overige industrieën	129	200	20		349	3,8	7,4	4,3
60	Vervoer te land	91	231	24		346	3,7	4,2	5,0
85	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	149	167	11		327	3,5	3,8	0,2
24	Chemische nijverheid	114	180	11		305	3,3	3,2	3,2
29	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen	86	139	14		239	2,6	2,1	2,9
26	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	60	136	12		208	2,2	2,2	2,3
17	Vervaardiging van textiel	75	123	4		202	2,2	2,3	2,6
55	Hotels en restaurants	84	99	9		192	2,1	2,2	1,7
50	Verkoop en reparatie van auto's en motorrijwielen, kleinhandel in motorbrandstoffen	66	95	13		174	1,9	1,9	2,0
20	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk	58	96	8		162	1,8	1,6	2,1
25	Rubber- en kunststofnijverheid	51	81	11		143	1,5	1,4	1,7
90	Afvalwater- en afvalverzameling; straatreiniging	32	88	11		131	1,4	1,6	1,8
93	Overige diensten	38	71	15		124	1,3	0,9	0,4
21	Papier- en kartonnijverheid	38	77	3		118	1,3	1,3	1,5
31	Vervaardiging van elektrische machines en apparaten	36	77	4		117	1,3	1,0	1,1
22	Uitgeverij, drukkerij en reproductie	44	55	7		106	1,1	1,0	0,5
	Totaal	3 051	5 087	436	4	8 578	92,7	94,0	94,5
	Algemeen totaal	3 310	5 465	472	4	9 251	100		

COMMENTAAR

Zoals in het voorbije jaar gebeuren de meeste ongevallen in de drie volgende sectoren: vervaardiging van producten van metaal, vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken en groothandel en handelsbemiddeling.

Op de vierde plaats is er verandering, want daar staat de sector « Vervoerondersteunende activiteiten» met hetzelfde percentage ongevallen als in 2002.

3.5 BIJZONDERE KENMERKEN VAN DE ONGEVALLEN BIJ UITZENDKRACHTEN**3.5.1 Uur van het ongeval**

Wat het aantal ongevallen volgens het uur betreft, stemt de tendens bij de uitzendkrachten overeen met die voor de gezamenlijke ongevallen: de ongevallenfrequentie neemt toe tijdens de pieken van 10 tot 11 en van 14 tot 15 uur.

3.5.2 Dag van het ongeval

Tabel 20- Verdeling van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de dag van de week in 2004

Dag	Z.G.	T.O.	B.O.	D.O.	Totaal	%	Privésector 2004 %
Maandag	949	1 910	143		3 002	20,9	20,5
Dinsdag	960	1 886	118	2	2 966	20,7	19,8
Woensdag	901	1 819	128	1	2 849	19,8	18,8
Donderdag	951	1 653	120	1	2 725	19,0	18,1
Vrijdag	880	1 156	114	2	2 152	15,0	16,1
Zaterdag	199	230	27		456	3,2	4,3
Zondag	84	113	15		212	1,5	2,5
Totaal	4 924	8 767	665	6	14 362	100	100

Het aantal ongevallen daalt in de loop van de week van 20,9% 's maandags naar 15% 's vrijdags.

3.5.3 Maand van het ongeval

Tabel 21 - Verdeling van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de maand van het ongeval in 2004

Maand	Aantal ongevallen	%	Privésector 2004 %
Januari	982	6,8	8,1
Februari	1 002	7,0	8,4
Maart	1 186	8,3	9,6
April	1 078	7,5	7,8
Mei	1 040	7,2	7,4
Juni	1 392	9,7	9,7
Juli	1 346	9,4	6,8
Augustus	1 518	10,6	8,7
September	1 414	9,8	9,5
Oktober	1 282	8,9	9,1
November	1 189	8,3	8,0
December	933	6,5	6,9

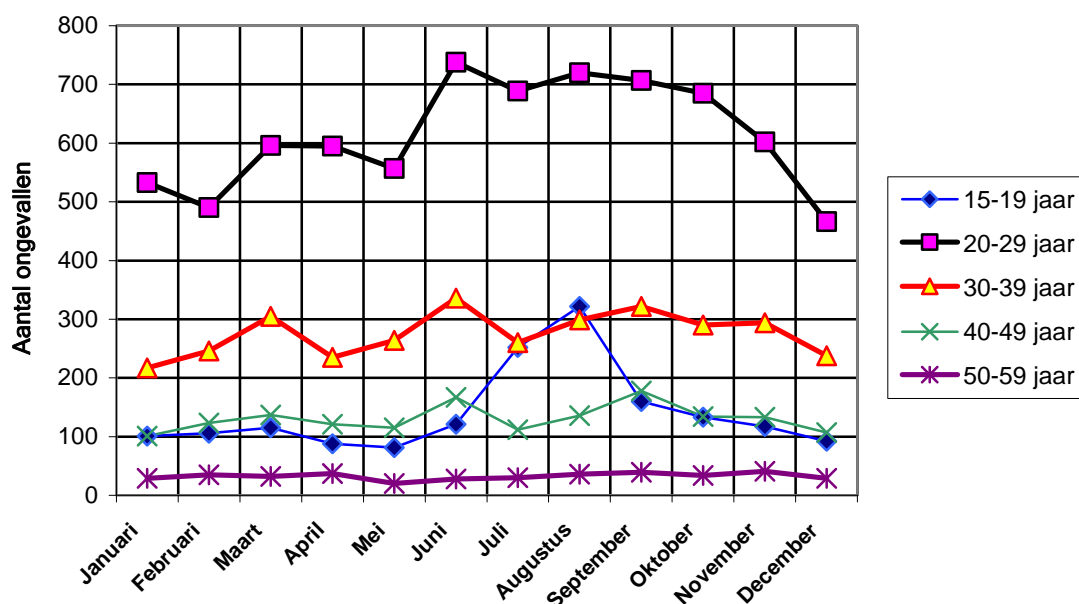
Maand	Aantal ongevallen	%	Privésector 2004 %
Totaal	14 362	100	100

Tijdens de maanden juni, juli, augustus en september gebeuren de meeste ongevallen en tijdens de wintermaanden gebeuren er het minst.

Voor alle ongevallen samen in de privésector vinden gewoonlijk de meeste ongevallen plaats tijdens de maanden maart, juni, september en oktober, terwijl er in december en juli het minst gebeuren.

Dat bij de uitzendkrachten de meeste ongevallen in juli en augustus gebeuren is te verklaren door het feit dat vooral tijdens de vakantie maanden een beroep wordt gedaan op jobstudenten (leeftijdsklasse van 15 tot 19 jaar), zoals te zien is in grafiek 3.

Grafiek 2 - Maandelijke verdeling van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de leeftijd van het slachtoffer in 2004



3.5.4 Typologie van het ongeval

In de volgende tabellen geeft de laatste kolom het percentage van de gezamenlijke ongevallen in de privésector voor het jaar 2004 aan.

3.5.4.1 VORM VAN HET ONGEVAL

Tabel 22 - Verdeling van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de vorm van het ongeval - 2004

VORM VAN HET ONGEVAL EN GEVOLG VAN HET ONGEVAL										
Code	Vorm van het ongeval	Z.G.	T.O.	B.O.	D.O.	Totaal	%	Zware AO %	Privé-sector 2004 %	
10	Val van personen	507	1 386	181	2	2 076	14,5	27,3	15,6	
	11 Val van personen van op een hoger gelegen vlak	181	549	85	2	817	5,7	13,0	7,2	
	12 Val van personen op de begane grond	326	837	96		1 259	8,8	14,3	8,4	
20	Val van voorwerpen	489	1 095	61		1 645	11,5	9,1	7,6	
	21 Grondverzakking	1	3			4	0,0	0,0	0,1	
	22 Instorting	2	16	2		20	0,1	0,3	0,1	
	23 Val van voorwerpen bij de behandeling ervan	337	738	40		1 115	7,8	6,0	5,1	
	24 Val van voorwerpen bij andere gelegenheden	149	338	19		506	3,5	2,8	2,3	
30	Contact met voorwerpen (behalve 20 en 40)	2 716	4 390	272		7 378	51,4	40,5	43,9	
	31 Treden op voorwerpen	34	80	5		119	0,8	0,7	1,0	
	32 Contact met onbeweeglijke voorwerpen	640	900	37		1 577	11,0	5,5	9,5	
	33 Contact met beweeglijke voorwerpen (wegvliegen van vreemde voorwerpen)	1 613	2 132	112		3 857	26,9	16,7	24,3	
40	Klemming	429	1 278	118		1 825	12,7	17,6	9,0	
50	Inspanningen, verkeerde bewegingen of uitglijden zonder val	569	1 156	105	1	1 831	12,7	15,8	16,5	
	51 Inspanningen, verkeerde bewegingen tijdens behandelingen zonder drijfkracht	366	729	55		1 150	8,0	8,2	9,9	
	52 Inspanningen, verkeerde bewegingen tijdens elke andere omstandigheid	129	305	42		476	3,3	6,3	5,4	
60	Blootstelling aan of contact met koude of warmte	74	122	8	1	205	1,4	1,3	1,2	
70	Blootstelling aan of contact met de elektrische stroom	11	12	1		24	0,2	0,1	0,1	
	71 Hoogspanning	7	5			12	0,1	0,0	0,1	
	72 Laagspanning	4	7	1		12	0,1	0,1	0,1	
80	Blootstelling aan of contact met giftige stoffen of stralingen	632	728	45	3	1 408	9,8	7,2	15,9	
	81 Contact door inademing, opneming of opslorping van deze giftige stoffen	128	115	3		246	1,7	0,4	0,9	
	82 Blootstelling aan ioniserende stralingen	4	13			17	0,1	0,0	0,0	
	83 Blootstelling aan andere stralingen dan ioniserende (infrarode, enz.)	12	21			33	0,2	0,0	0,1	
90	90 Andere vormen van ongeval n.e.g.	488	579	42	3	1 112	7,7	6,7	14,9	

VORM VAN HET ONGEVAL EN GEVOLG VAN HET ONGEVAL									
Code	Vorm van het ongeval	Z.G.	T.O.	B.O.	D.O.	Totaal	%	Zware AO %	Privé-sector 2004 %
	Totaal	4 924	8 767	665	6	14 362	100	100	100

De drie meest voorkomende ongevals vormen zijn, net zoals vorig jaar:

- «30. Contact met beweeglijke voorwerpen (met inbegrip van wegvliegen van voorwerpen, stof of vreemde voorwerpen)»;
- «40. Klemming in een voorwerp of tussen voorwerpen»;
- «32. Contact met onbeweeglijke voorwerpen».

In 2004 gebeurden er in het totaal 671 **zware ongevallen**, d.w.z. ongevallen met blijvende ongeschiktheid tot gevolg en dodelijke ongevallen.

Bij deze ongevallen haalt de rubriek «Val van personen (van op een hoger gelegen vlak en op de begane grond)» het hoogste percentage, gevolgd door de rubrieken «Contact met voorwerpen» en «Klemming in een voorwerp of tussen voorwerpen».

3.5.4.2 MATERIËLE AGENS

In tabel 23 vindt men de titelrubrieken van de materiële agentia.

Tabel 23 - Uitsplitsing van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de titelrubrieken van de materiële agentia - 2004

Co-de	Materiële agens	Z.G.	T.O.	B.O.	D.O.	Totaal	%	Zware AO %	Privé-sector 2004 %
100	Machines	605	1 188	104		1 897	13,2	15,5	7,9
200	Vervoer- en behandelingsmiddelen	334	863	102	1	1 300	9,1	15,4	9,3
300	Ander materieel	1 197	2 229	142	1	3 569	24,9	21,3	23,1
400	Stoffen, stralingen en materialen	1 709	2 434	128	2	4 273	29,8	19,4	21,3
500	Werkmiddens	361	910	115	1	1 387	9,7	17,3	13,3
600	Andere agentia	717	1 140	70	1	1 928	13,4	10,6	24,6
	Onbekend	1	3	4		8	0,1	0,6	0,4
	Totaal	4 924	8 767	665	6	14 362	100	100	100

In de volgende tabel vindt men de rubrieken waarin minstens 1% van de ongevallen werden ondergebracht.

Tabel 24 - Uitsplitsing van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de materiële agens - 2004

MATERIËLE AGENS EN GEVOLG VAN HET ONGEVAL									
Code	Materiële agens	Z.G.	T.O.	B.O.	D.O.	Totaal	%	Zware AO %	Privé-sector 2004 %
460	Materialen	1 045	1 883	113		3 041	21,2	16,8	14,1
690	Andere materiele agentia n.e.g.	688	1 121	69	1	1 879	13,1	10,4	24,0
351	Alleen door menselijke kracht bewogen handwerktuigen, instrumenten	494	902	46		1 442	10,0	6,9	8,1
390	Ander materieel n.e.g.	366	623	33		1 022	7,1	4,9	7,8
440	Stof, vliegende deeltjes, scherven	458	327	2		787	5,5	0,3	4,8
510	Werk- en doorgangsoppervlakten. Grondoppervlakten	189	459	69	1	718	5,0	10,4	7,9
190	Andere specifieke machines en toestellen	185	388	19		592	4,1	2,8	2,5
139	Bewerkings-, fatsoenerings- en fabricatiemachines	157	358	33		548	3,8	4,9	2,0
530	Trappen, leuning, treden	110	289	27		426	3,0	4,0	3,6
216	Scheikundige stoffen, vaste en vloeibare	66	248	31		345	2,4	4,6	1,3
231	Heftrucks	90	212	30		332	2,3	4,5	3,8
430	Motorvoertuigen	163	157	5		325	2,3	0,7	1,5
360	Ladders, verplaatsbare leuning, voetbankjes	55	220	28	1	304	2,1	4,3	2,6
342	Hindernissen, openingen in de grondoppervlakten (putten, kuilen)	94	150	5		249	1,7	0,7	1,1
520	Mechanische risico's van drijfmachines of generatoren	60	160	19		239	1,7	2,8	1,8
219	Andere hefwerktuigen	42	134	17		193	1,3	2,5	1,1
110	Handwerktuigen	55	122	12		189	1,3	1,8	0,5
133	Slijpmachines	66	77	3		146	1,0	0,4	0,6
	Totaal	4 383	7 830	561	3	12 777	89,0	84,1	88,8
	Algemeen totaal	4 924	8 767	665	6	14 362	100	100	100

Het hoogste percentage voor de gezamenlijke ongevallen (21,2%) en voor de zware ongevallen (16,8%) vindt men onder rubriek «460. Materialen». Daarop volgt rubriek «690. Andere materiele agentia die in geen andere rubriek kunnen worden gerangschikt» met 13,1% voor alle ongevallen samen en 10,4% voor de zware ongevallen. Op de derde plaats komen de rubrieken «351. Alleen door menselijke kracht bewogen handwerktuigen, instrumenten» met 10%, voor alle ongevallen samen, en «510. Werk- en doorgangsoppervlakten. Grondoppervlakten» met 10,4% voor de zware ongevallen.

3.5.4.3 AARD VAN HET LETSEL

Tabel 25 - Uitsplitsing van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de aard van het letsel - 2004

AARD VAN HET LETSEL EN GEVOLG VAN HET ONGEVAL									
Code	Aard van het letsel	Z.G.	T.O.	B.O.	D.O.	Totaal	%	Zware AO %	Privé-sector 2004 %
10	Fracturen	79	433	176	1	689	4,8	26,4	6,2
20	Ontwrichtingen	66	182	22		270	1,9	3,3	1,6
25	Verstuikingen en verzwikkingen	481	1 443	118		2 042	14,2	17,6	14,2
30	Schuddingen en andere inwendige traumata	122	316	26	2	466	3,2	4,2	5,4
40	Amputaties, enucleaties	12	35	15		62	0,4	2,2	0,4
41	Andere verwondingen	1 978	2 577	124		4 679	32,6	18,5	25,7
50	Oppervlakkige traumata	574	530	9		1 113	7,7	1,3	9,1
55	Kneuzingen en verbrijzelingen	895	2 378	102		3 375	23,5	15,2	20,8
60	Brandwonden	200	311	19	2	532	3,7	3,1	2,5
70	Acute vergiftigingen en acute intoxicaties	14	21	1		36	0,3	0,1	0,4
81	Verstikkingen	4	3			7	0,0		0,0
82	Schadelijke effecten van de elektriciteit	6	3			9	0,1		0,1
83	Schadelijke effecten van de radiaties	7	10			17	0,1		0,1
90	Meervoudige letsels van verscheidene aard	61	96	15		172	1,2	2,2	1,9
99	Andere traumata en slecht bepaalde traumata	422	423	37	1	883	6,1	5,7	11,3
	Onbekend	3	6	1		10	0,1	0,1	0,5
	Totaal	4 924	8 767	665	6	14 362	100	100	100

Voor alle ongevallen samen krijgt men de volgende verdeling: 32,6% voor «41. Andere verwondingen», 23,5% voor «55. Kneuzingen en verbrijzelingen» en 14,2% voor «25. Verstuikingen en verzwikkingen».

Voor de zware ongevallen is de volgorde: 26,4% voor «10. Fracturen», 18,6% voor «41. Andere verwondingen» en 17,6% voor «25. Verstuikingen en verzwikkingen».

3.5.4.4 PLAATS VAN HET LETSEL

Tabel 26 - Uitsplitsing van de ongevallen bij uitzendkrachten volgens de plaats van het letsel - 2004

PLAATS VAN HET LETSEL EN GEVOLG VAN HET ONGEVAL										
Code	Plaats van het letsel	Z.G.	T.O.	B.O.	D.O.	Totaal	%	Zware AO %	Privé-sector 2004 %	
10	Hoofd	1 323	979	21	2	2 325	16,2	3,4	14,7	
11	Schedelstreek (schedel, hersens, hoofdhuid)	203	221	7	2	433	3,0	1,3	3,0	
12	Oog (met inbegrip van de oogholte en gezichtszenuw)	861	584	4		1 449	10,1	0,6	8,6	
19	Plaatsen n.e.g.	259	174	10		443	3,1	1,5	3,0	
20	Hals (incl. keel, nek en halswervels)	50	72	9		131	0,9	1,3	1,3	
30	Romp	340	928	95		1 363	9,5	14,2	12,3	
31	Rug (de schouder niet inbegrepen)	171	501	47		719	5,0	7,0	6,6	
32	Schouder	77	200	31		308	2,1	4,6	2,7	
33	Borst (ribben, borstbeen, inwendige organen van de borstkas)	52	145	9		206	1,4	1,3	2,1	
34	Buik	18	26	1		45	0,3	0,1	0,3	
35	Bekken en heupen	22	56	7		85	0,6	1,0	0,6	
40	Bovenste ledematen	1 930	4 033	291		6 254	43,5	43,4	36,9	
41	Armen en ellebogen	146	316	30		492	3,4	4,5	3,3	
42	Voorarmen en polsen	219	555	52		826	5,8	7,7	5,0	
43	Handen	412	842	50		1 304	9,1	7,5	7,3	
44	Vingers	1 153	2 320	159		3 632	25,3	23,7	21,2	
50	Onderste ledematen	803	2 152	190		3 145	21,9	28,3	21,9	
51	Dij	48	66	1		115	0,8	0,1	0,9	
52	Knie	199	453	55		707	4,9	8,2	5,3	
53	Been	138	278	20		436	3,0	3,0	2,9	
54	Enkels en voeten (alleen tenen uitgezonderd)	364	1 228	104		1 696	11,8	15,5	11,5	
55	Tenen	54	127	10		191	1,3	1,5	1,3	
60	Verskillende plaatsen	197	289	40	2	528	3,7	6,3	5,2	
61	Hoofd en romp, hoofd en een of meer ledematen	72	103	7	1	183	1,3	1,2	1,0	
62	Romp en een of meer ledematen	18	54	7		79	0,6	1,0	0,7	
63	Een bovenste lidmaat en een onderste lidmaat of meer dan twee ledematen	39	65	11		115	0,8	1,6	0,6	
68	Andere verschillende plaatsen	43	49	7		99	0,7	1,0	1,5	
69	Verskillende niet vermelde plaatsen	25	18	8	1	52	0,4	1,3	1,4	
70	Algemene letsels	277	308	19	2	606	4,2	3,1	7,3	
72	Ademhalingsstelsel in het algemeen	12	13	1		26	0,2	0,1	0,3	
73	Spijverteringsstelsel in het algemeen	1				1	0,0	0,0	0,0	
74	Zenuwstelsel in het algemeen	3	1	1		5	0,0	0,1	0,3	
79	Andere algemene letsels	261	294	17	2	574	4,0	2,8	6,7	
	Onbekend	4	6			10	0,1	0,0	0,4	
	Totaal	4 924	8 767	665	6	14 362	100	100	100	

Zowel voor alle ongevallen samen als voor de zware ongevallen worden de twee volgende plaatsen van het letsel het vaakst vermeld: «44. Vingers» met respectievelijk 25,3% en 23,7% en «54. Enkels en voeten (alleen tenen uitgezonderd)» met 12,8% en 15,5% van de gevallen. Daarop volgt de rubriek «12. Oog (met inbegrip van de oogholte en gezichtszenuw)» met 10,1% voor alle ongevallen samen. Wat de zware ongevallen betreft, is er een wijziging in vergelijking met vorig jaar, aangezien «52. Knie» op de derde plaats komt met 8,2%.

4 Voorstellen van de diensten

Bij dit onderzoek van de ongevallen waarvan de uitzendkrachten in 2004 het slachtoffer zijn geweest, werd het arbeidsrisico in de sector nog beter te doen uitkomen. Naast de voorstelling van de ongevallen van dat jaar en van de karakteristieken ervan hebben ze getracht een duidelijker beeld te geven van dit specifiek risico ten opzichte van het risico voor de arbeiders in het algemeen. Aangezien ze nog niet in het bezit waren van de gegevens met betrekking tot de uren risicoblootstelling in 2004 hebben ze een vergelijking gemaakt op basis van de gegevens uit 2003. Daaruit blijkt dat de frequentiegraad bij de uitzendkrachten hoger is dan bij de arbeiders (84,34 bij de enen en 49,43 bij de anderen).

1	INLEIDING	1
2	DE TEWERKSTELLING IN DE SECTOR VAN DE UITZENDARBEID (2001-2003).....	2
3	ONGEVALLLEN OP DE ARBEIDSPLAATS IN 2004.....	4
3.1	ARBEIDSONGEVALLLEN BIJ UITZENDKRACHTEN EN BIJ ANDERE BEROEPSCATEGORIEËN: WAT ZIJN DE GEVOLGEN VOOR DE SLACHTOFFERS?	4
3.2	BEROEPSCATEGORIE EN GESLACHT VAN HET SLACHTOFFER	5
3.3	GEVOLGEN VAN DE ONGEVALLLEN EN LEEFTIJD VAN HET SLACHTOFFER.....	5
3.3.1	<i>Ernst van het ongeval</i>	5
3.3.2	<i>Tijdelijke ongeschiktheid</i>	7
3.3.3	<i>Blijvende ongeschiktheid</i>	10
3.4	ACTIVITEITSECTOR VAN DE INLENER	10
3.5	BIJZONDERE KENMERKEN VAN DE ONGEVALLLEN BIJ UITZENDKRACHTEN	12
3.5.1	<i>Uur van het ongeval</i>	12
3.5.2	<i>Dag van het ongeval</i>	12
3.5.3	<i>Maand van het ongeval</i>	12
3.5.4	<i>Typologie van het ongeval</i>	14
4	VOORSTELLEN VAN DE DIENSTEN	19